Funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Kiberuzbrukumi: Sociālā inženierija un pikšķerēšana

Ievads kiberuzbrukumos

Safeguarding against Phishing in the age of 4th Industrial Revolution
www.cyberphish.eu
This project has been funded with support from the European Commission.
This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

CyberPhish
Safeguarding your digital future

Apmācību mērķis

Noskaidrot, kas ir kiberuzbrukums, jo īpaši, kas ir pikšķerēšanas (personas datu izmānīšanas) uzbrukums

Kursantu darba slodze

Lekcija	0,5 st.
Audio un video materiāli	0,5 st.
Pētījumi	0,5 st.
Papildu lasīšana	1 st.
Sagatavošanās eksāmenam	0,5 st.

CyberPhish
Safeguarding your digital future

Funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Saturs

- Kādi ir drošības draudi un riski?
- Kas ir pikšķerēšanas uzbrukums?
- Pikšķerētāja personas profils un uzbrukuma līdzekļi
- Pikšķerēšanas uzbrukuma process
- Pikšķerēšanas uzbrukumu cēloņi

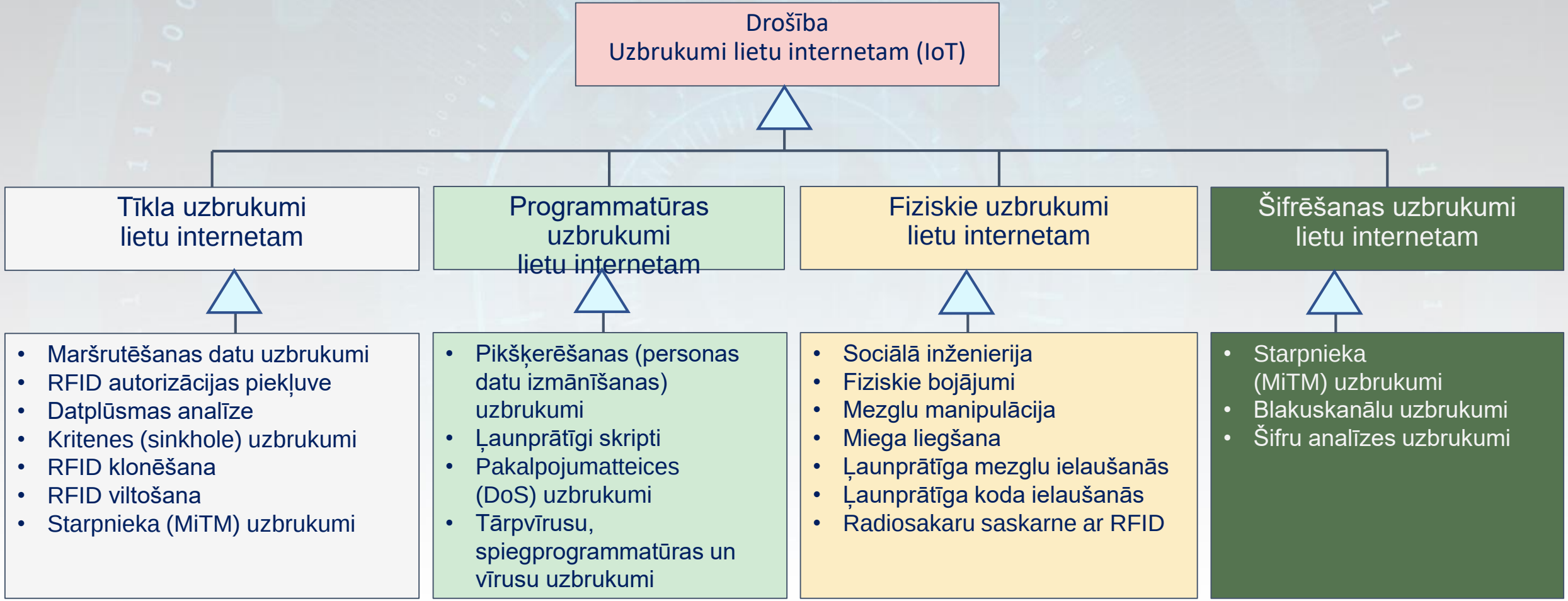

[Abjoduns [Abiodun] un citi, 2021. gads]

Kas ir drošības risks?

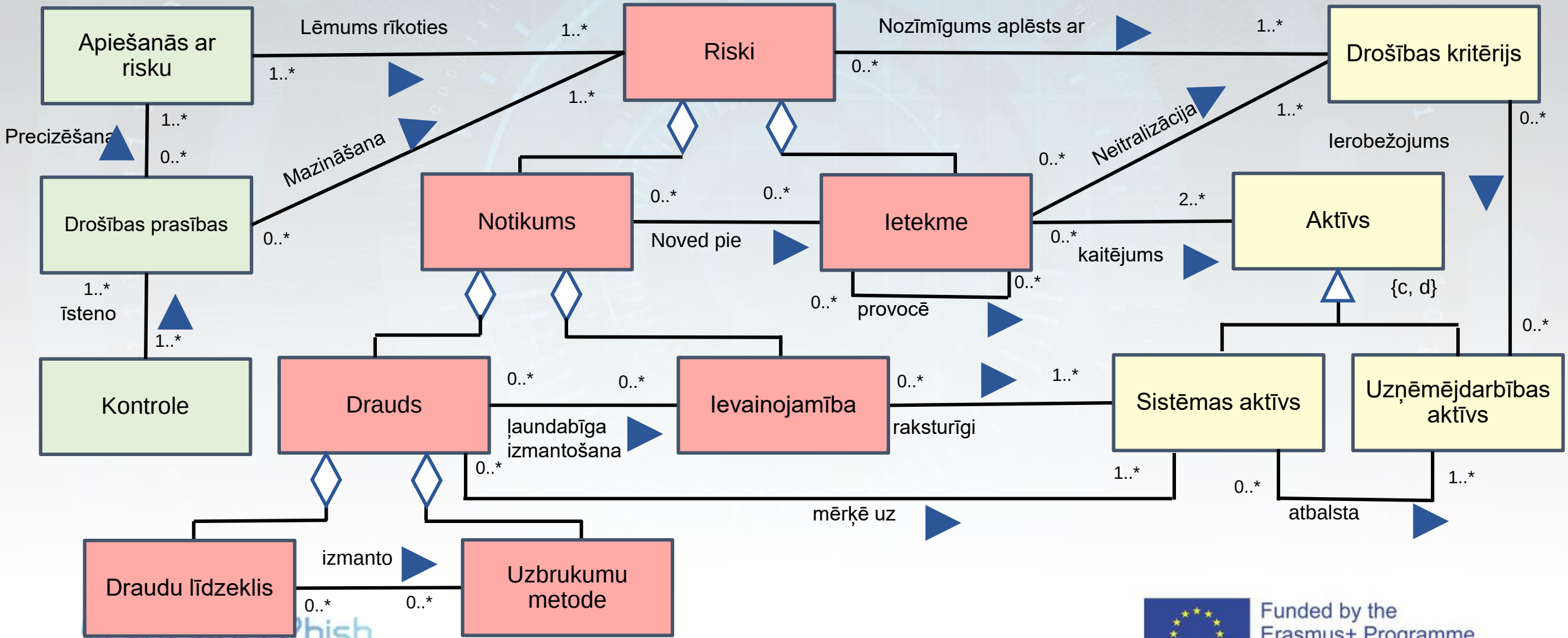

[Dubuā [Dubois] un citi, 2010. gads]

Funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Kas ir drošības risks?

- **Draudu līdzeklis** – līdzeklis vai aģents, kas potenciāli var nodarīt kaitējumu sistēmas aktīviem
- **Uzbrukuma metode** – standarta pasākumi, ar kuriem draudu līdzeklis vai aģents īsteno draudus
- **Ievainojamība** – raksturīgie sistēmas aktīvu apsvērumi, kas var būt sistēmas drošības vājumi vai trūkumi
- **Ietekme** jeb efekts – iespējamās negatīvās sekas, kas var kaitēt aktīviem vai organizācijai, ja apdraudējums tiek izpildīts

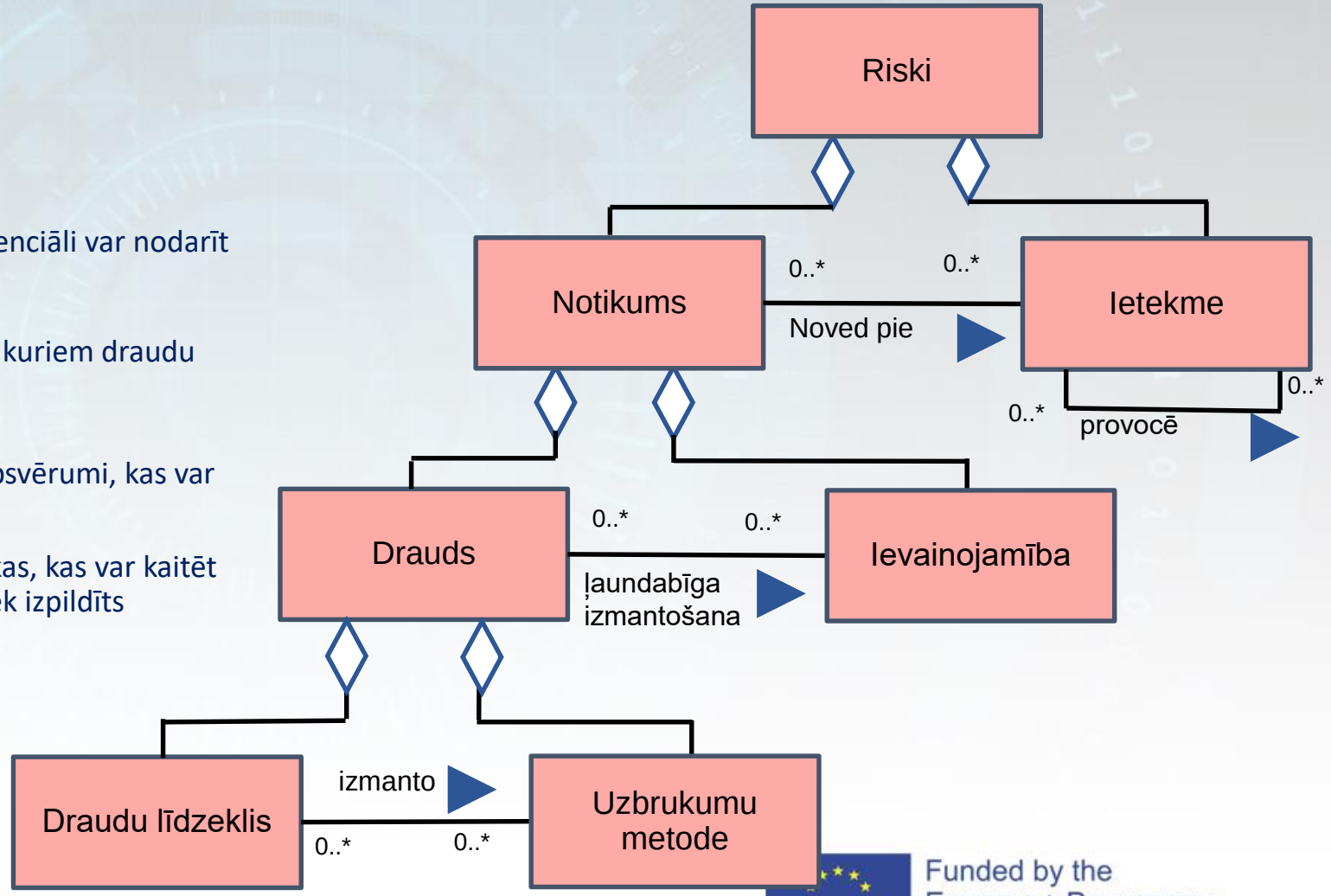

[Dubuā [Dubois] un citi, 2010. gads]

Funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Kas ir pikšķerēšanas uzbrukums?

Pikšķerēšana jeb personas datu izmānīšana *ir sociālās inženierijas krāpniecība, kas var izraisīt datu zudumu, reputācijas bojājumus, identitātes zādzību, naudas zaudējumus un daudzus citus negatīvus efektus indivīdiem un organizācijām. Pikšķerēšanas krāpniecība parasti sākas ar e-pasta ziņojumu, kurā tiek mēģināts iegūt potenciālā upura uzticību un pārliecināt viņu veikt uzbrucējam vēlamās darbības.*

[Abrošans [Abroshan], 2021. gads]

Pikšķerēšana *ir sociāli tehnisks uzbrukums, kurā uzbrucējs vēršas pie konkrētām vērtībām, izmantojot esošo ievainojamību, lai upura sistēmā realizētu konkrētus draudus, izmantojot izvēlētu datu nesēju un pielietojot sociālās inženierijas trikus vai citus paņēmienus, lai pārliecinātu upuri par konkrētu darbību, kas radīs dažāda veida zaudējumus*

[Alkhalils [Alkhalil] un citi., 2021. gads]

Kas ir pikšķerēšanas uzbrukums?

Draudu līdzeklis

Uzbrukumu metode

Ievainojamība

Ietekme

Pikšķerēšana *jeb personas datu izmānīšana ir sociālās inženierijas krāpniecība, kas var izraisīt datu zudumu, reputācijas bojājumus, identitātes zādzību, naudas zaudējumus un daudzus citus negatīvus efektus indivīdiem un organizācijām. Pikšķerēšanas krāpniecība parasti sākas ar e-pasta ziņojumu, kurā tiek mēģināts iegūt potenciālā upura uzticību un pārliecināt viņu veikt uzbrucējam vēlamās darbības.*

[Abrošans [Abroshan], 2021. gads]

Pikšķerēšana ir sociāli tehnisks uzbrukums, kurā uzbrucējs vēršas pie konkrētām vērtībām, izmantojot esošo ievainojamību, lai upura sistēmā realizētu konkrētus draudus, izmantojot izvēlētu datu nesēju un pielietojot sociālās inženierijas trikus vai citus paņēmienus, lai pārliecinātu upuri par konkrētu darbību, kas radīs dažāda veida zaudējumus.

[Alkhalils [Alkhalil] un citi., 2021. gads]

Pikšķerētāja personības profils

- **Akla iespēja**
  - *Īstais brīdis sekmīgam uzbrukumam*
- **Veiktspēja**
  - *Aparatūra*
  - *Programmnodrošinājums*
  - *Datubāze*
  - *Komunikācija*

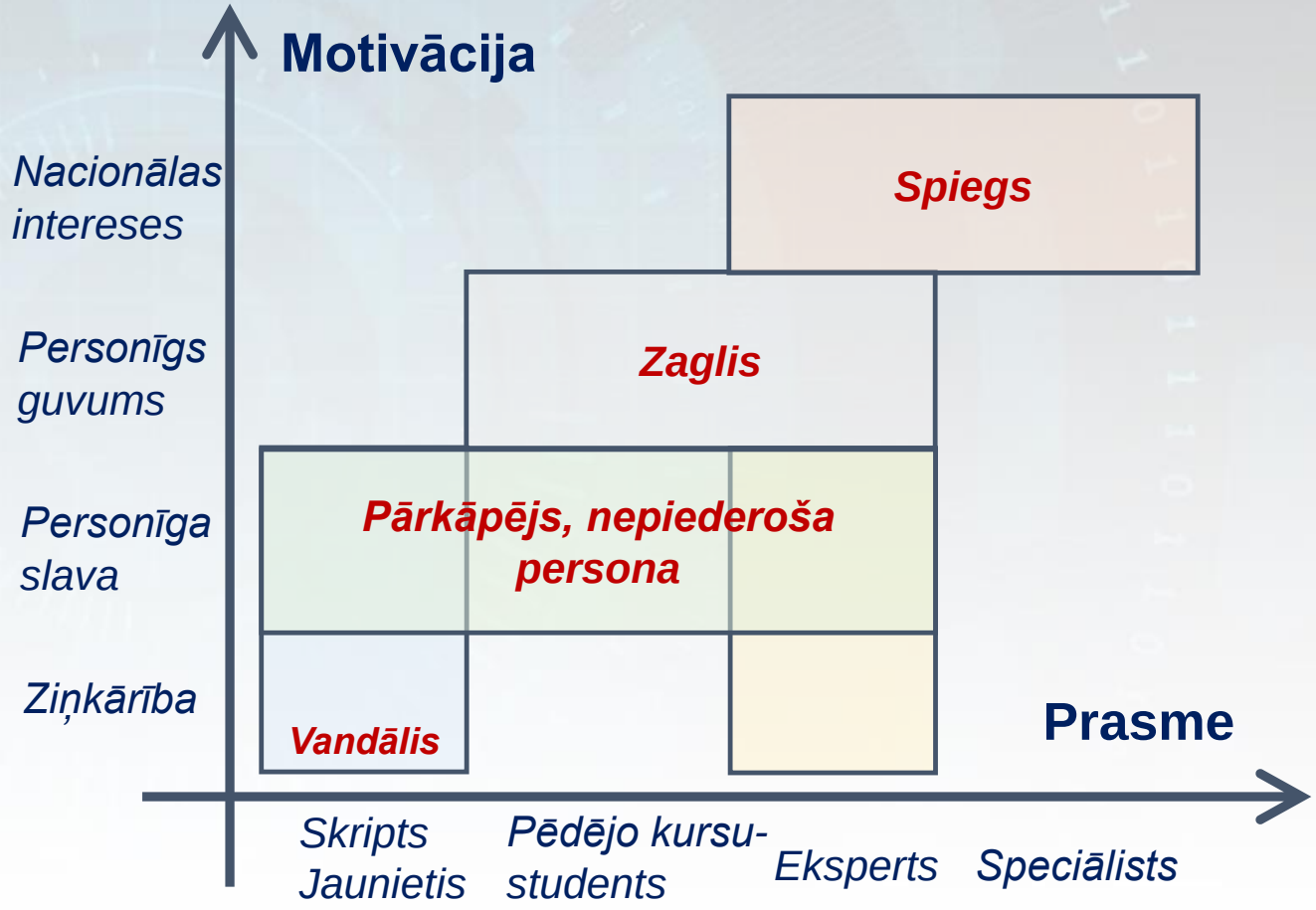

[Bens Otmane [Ben Othmane], 2014. gads; Šostaks [Shostack], 2014. gads]

Pikšķerēšanas uzbrukuma process

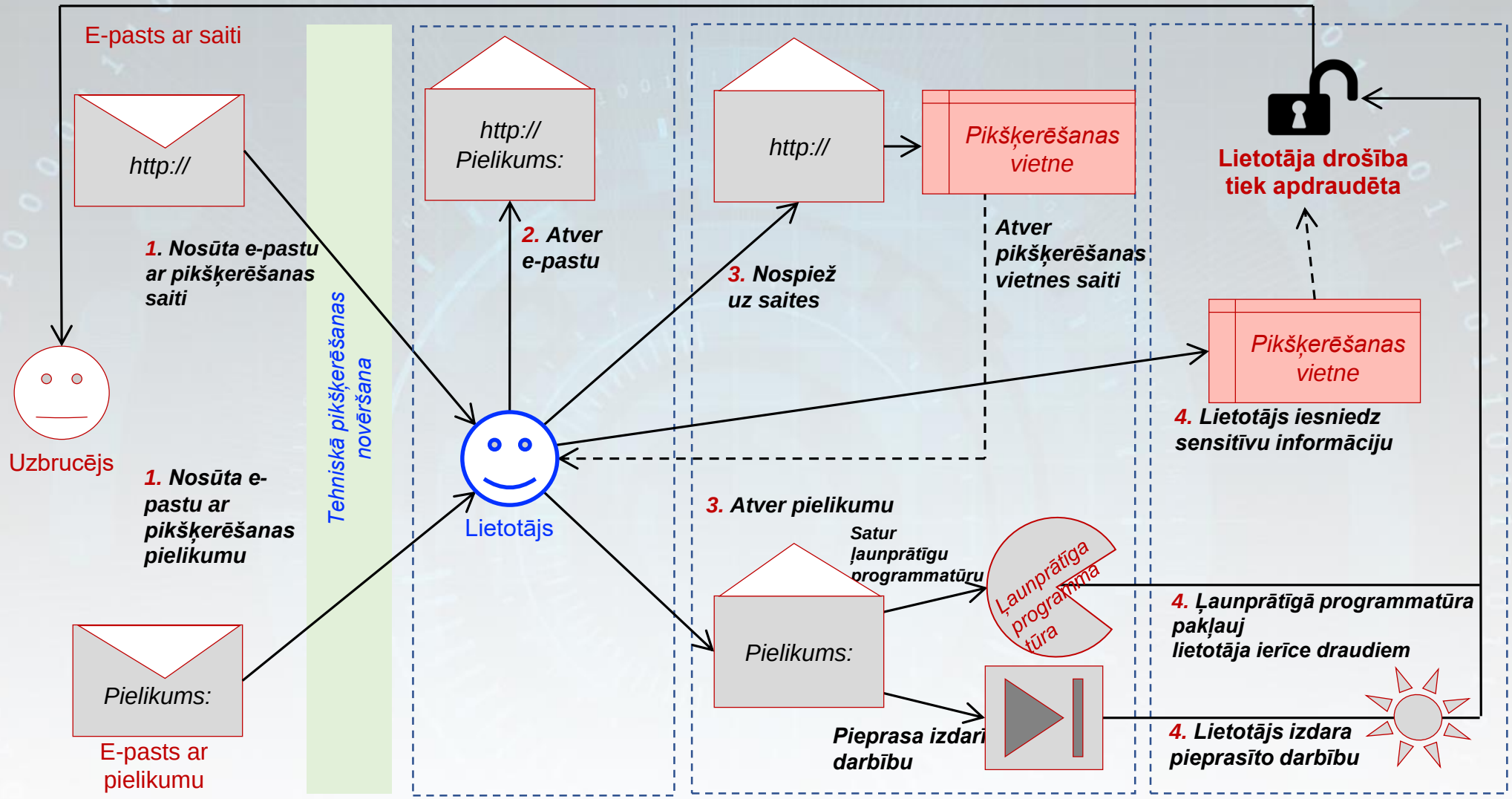

Lietotājs atver pikšķerēšanas e-pastu

Lietotājs nospiež uz saites

Lietotājs iesniedz sensitīvu informāciju

[Abrošans [Abroshan] un citi, 2021. gads]

CyberPhish
Safeguarding your digital future

Funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Pikšķerēšanas uzbrukuma līdzekļi

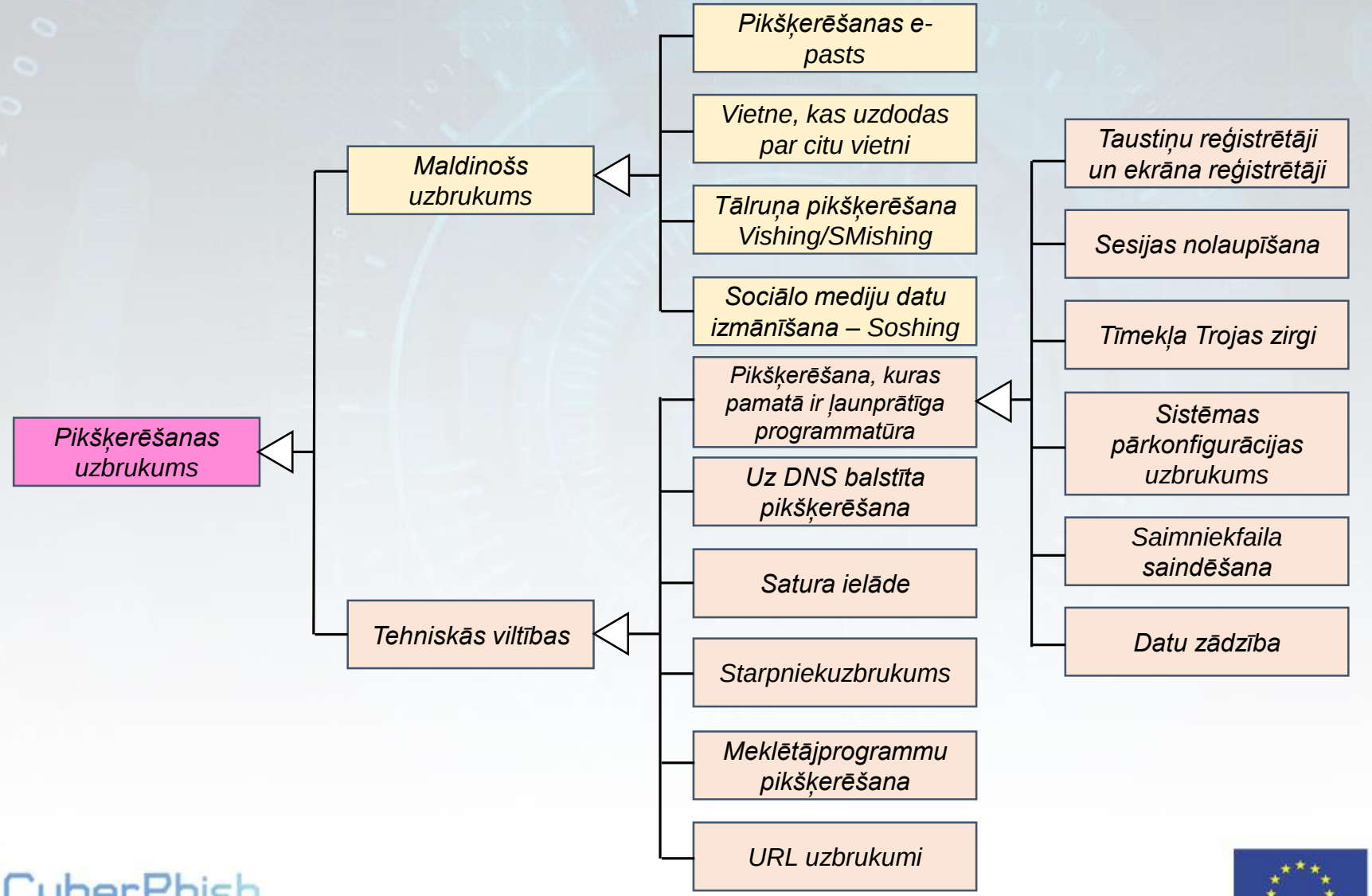

[Alkhalils [Alkhalil] un citi., 2021. gads]

Pikšķerēšanas uzbrukumu pamatcēloņi

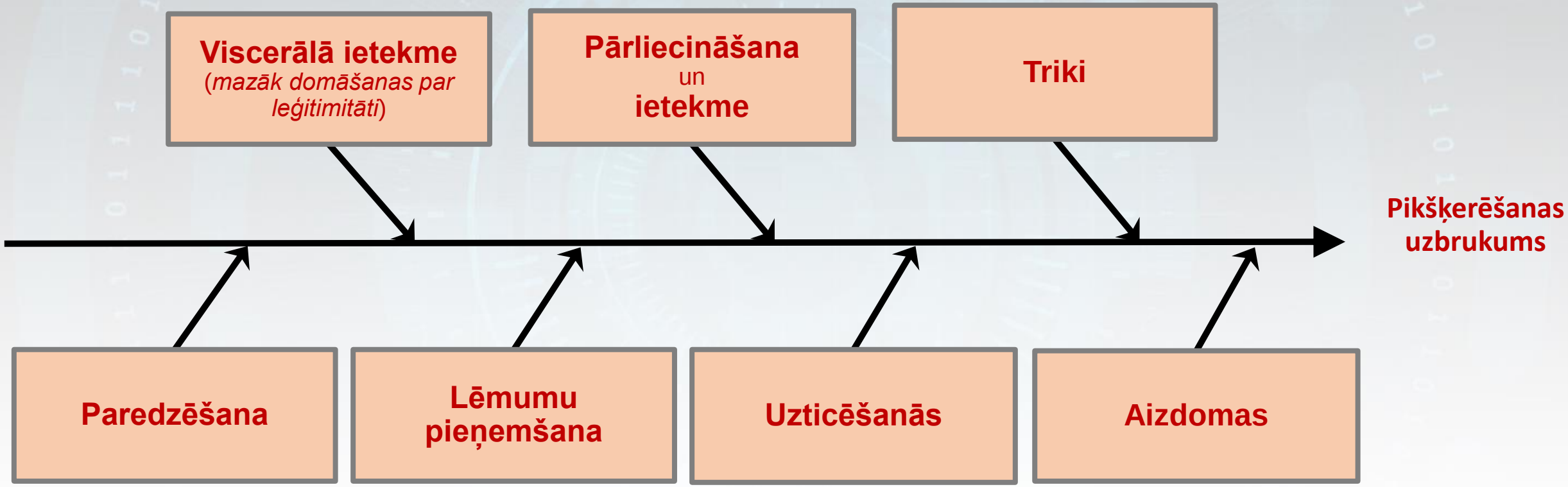

[Abrošans [Abroshan] un citi, 2018. gads]

Funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Kopsavilkums

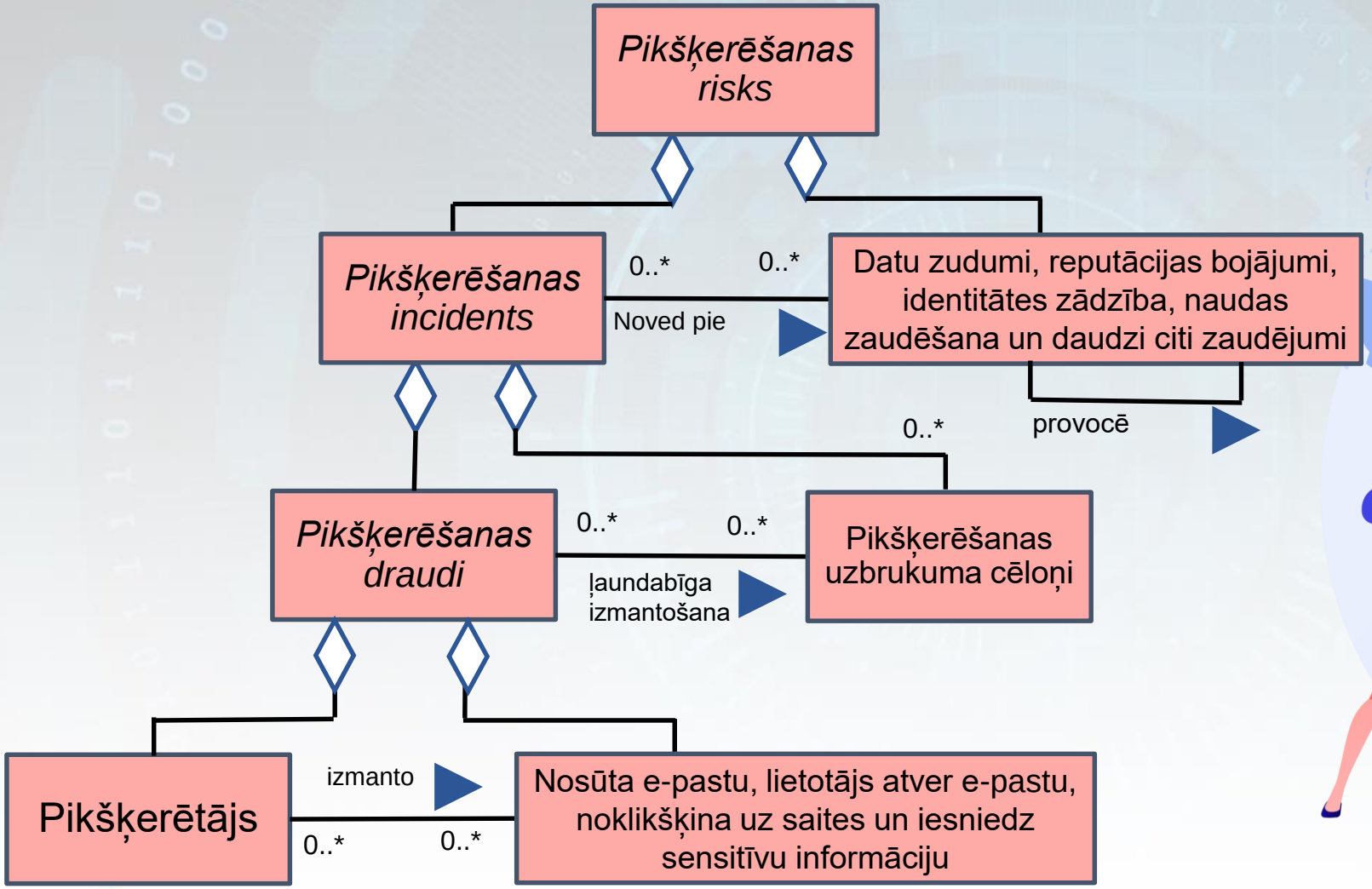

CyberPhish
Safeguarding your digital future

Funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Uzdevumi

- Pārrunājiet, kāda ir atkarība starp pikšķerēšanas uzbrukumiem un citiem kiberdrošības uzbrukumiem
- Apspriediet pikšķerēšanas uzbrukumu iemeslus

Papildu lasīšana

Šīs lekcijas sagatavošanā izmantotie materiāli

- **Abrošans H.** *[Abroshan, H.]*, **Devoss J.** *[Devos, J.]*, **Pauelss G.** *[Poels, G.]* **un Leirmans E.** *[Laermans, E.]* (2017. gads) – Pikšķerēšanas uzbrukumu pamatcēloņi. *LNCS 10694, 187.-202. lpp., Springer*
- **Abrošans H.** *[Abroshan, H.]*, **Devoss J.** *[Devos, J.]*, **Pauelss G.** *[Poels, G.]* **un Leirmans E.** *[Laermans, E.]* (2021. gads) – Pikšķerēšana notiek ārpus tehnoloģijām. Cilvēku uzvedības un demogrāfijas ietekme uz katru pikšķerēšanas procesa posmu. *IEEE piekļuve, 9, 44928- 44949.*
- **Alkhalils Z.** [Alkhalil Z.], **Hjūidžs C.** *[Hewage C.]*, **Navafs L.** *[Nawaf L.]*, **Hans I.** *[Khan I.]* (2021. gads) Pikšķerēšanas uzbrukumi: Nesen veikts visaptverošs pētījums un jauna anatomija, *Front. Comput. Sci.,*
  2021. gada 9. marts
- **Dubuā E.** *[Dubois E.]*, **Heimanss P.** *[Heymans P.]*, **Meijers N.** ***[Mayer N.]***, **Matulevičs R.**

  [Matulevičius R.] (2010. gads)
  Sistemātiska pieeja informācijas sistēmu drošības riska pārvaldības jomas definēšanai. *Apzinātas perspektīvas informācijas sistēmu inženierijā 2010: 289. – 306. lpp.*
- **Ikbals** *[Iqbal]* **un Matulevičiuss** *[Matulevičius]*, **2019. gads** Uz blokķēdes tehnoloģijām balstīts lietotņu drošības risks: Sistemātisks literatūras apskats. CAiSE darbnīcas 2019. gads: 176-188
- **Bens Otmane L.** *[Ben Othmane L.]*, **Rančals R.** *[Ranchal, R.]*, **Fernando R.** *[Fernando, R.]*, **Bargava B.** *[Bhargava, B.]*, **Bodens E.** *[Bodden, E.]*: (2014) Uzbrucēju spēju iekļaušana riska novērtēšanā un mazināšanā. *Comput. Secur. 51, 41–61*
- **Šostaks A.** *[Shostack, A.]* (2014. gads) Draudu modelēšana: Uzbūve drošībai, *Wiley, Ņujorka*

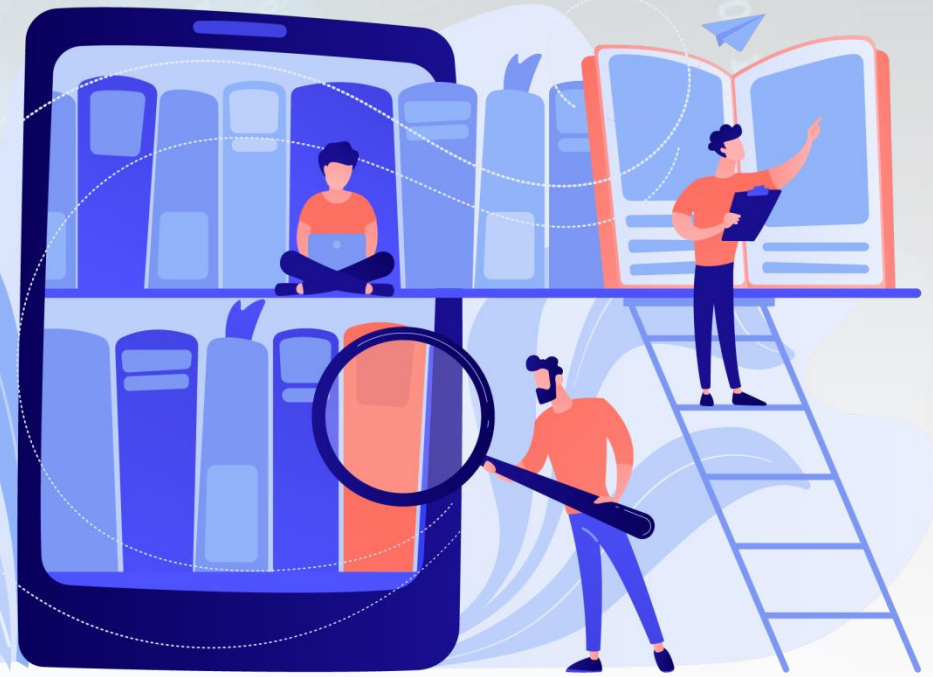

CyberPhish
Safeguarding your digital future

Funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Īsi video

- Izplatīti kiberdrošības draudi
  - *https://youtu.be/Dk-ZqQ-bfy4*
  - *https://youtu.be/GI6LohArXFk*
- Kas ir pikšķerēšana?
  - *https://youtu.be/Y7zNlEMDmI4*
  - *https://youtu.be/9TRR6lHviQc*
- Izplatīti pikšķerēšanas uzbrukumu veidi
  - *https://youtu.be/Q2HzEUEhRT0*
  - *https://youtu.be/rb26NK0jtHM*

Funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Pateicamies!